

آشنایی با عمل جراحی RIRS

شکستن سنگ کلیه از طریق مجرا یا همان عمل RIRS از دسته عمل های اندوسکوپیک و بدون برش در اورولوژی می باشد که از طریق وسیله ای به نام یورتروسکوپ قابل انعطاف، از طریق مجاری ادراری وارد سیستم ادراری و کلیه شده و سنگ داخل کلیه شکسته و خرد می شود.

آماده سازی قبل از جراحی

- تمامی سوالات خود را با پزشک معالج مطرح کنید.
- اگر دارویی مصرف می کنید یا بیماری خاصی دارید، یک هفته قبل از جراحی پزشک را مطلع کنید زیرا آسپیرین و سایر داروهای ضد التهاب از چند روز قبل می بایست قطع شوند.
- ممکن است نیاز به انجام آزمایش های خون و ادرار و تصویربرداری مانند سونوگرافی یا سی اسکن باشد.
- با توجه به سن و بیماری زمینه ای، قبل از جراحی، مشاوره قلب و بی هوشی انجام می شود.
- ممکن است شب قبل عمل و یا صبح روز عمل بستری شوید.
- از نیمه شب قبل از جراحی نباید چیزی بخورید یا بنوشید.

فرایند جراحی

عمل جراحی تحت بیهوشی عمومی یا موضعی (بی حسی نخاعی) انجام می شود. در این مورد شما تا حدودی حق انتخاب دارید و در اتاق عمل می توانید با متخصص بیهوشی صحبت کنید.

* پس از مشخص شدن نوع بیهوشی، در موقعیت بخصوصی روی تخت دراز می کشید.

* جراح با استفاده از وسیله ای به نام یورتروسکوپ وارد مجرای ادراری، مثانه و حالب (لوله تخلیه کننده ادرار از کلیه) شده و اقدام به تعبیه یک مسیر مستقیم جهت استفاده از یورتروسکوپ قابل انعطاف در حالب می کند. سپس دستگاه را وارد سیستم ادراری و کلیه کرده و تا حد امکان بر اساس تنظیمات دستگاه و با استفاده از لیزر سنگ شکن (یکی از به روز ترین ابزار سنگ شکن دنیا)، سنگ داخل کلیه خرد می شود.

* در این روش امکان خارج سازی تکه سنگ های خرد شده نمی باشد که به همین دلیل فنر دبل جی در دستگاه اداری تعبیه شده که کمک به ریختن سنگ های خرد شده طی عمل و باز شدن مجاری در طی ۴ تا ۶ هفته آینده می کند.

* در انتهای عمل به علت دستکاری ادراری و بیهوشی حین جراحی، سوند ادراری کار گذاشته می شود که یک تا دو روز بعد از عمل خارج می گردد.

مراقبت های بعد از جراحی

۱. بستری شدن:

– معمولاً نیاز به بستری کوتاه مدت نهایتاً یک تا سه روزه در بیمارستان است (در صورتیکه آزمایشات مختل باشد و یا عوارض حین عمل جراحی

ایجاد شود بدیهی است بسته به صلاحدید پزشک، تعداد روز های بستری افزایش یابد)

۲. درد و داروها:

– درد معمولاً با داروهای مسکن معمولی کنترل می شود.

– ممکن است داروی آنتی بیوتیک برای جلوگیری از عفونت تجویز شوند.

– داروها را طبق دستور و در ساعات معین مصرف کنید.

– ممکن است جهت درمان سوزش ادرار از دارویی استفاده شود که رنگ ادرار را نارنجی می کند، در صورت وقوع آن نگران نباشید و آن را با پزشک یا پرستار خود در میان بگذارید.

۳. فعالیت های روزانه:

– در صورت کار گذاشتن فنر دبل جی ممکن است در اثر فعالیت بیشتر از حد معمول علائمی مثل سوزش و تغییر رنگ ادرار بیشتر مشاهده شود، لذا توصیه می شود حتی الامکان فعالیت بیش از حد معمول نداشته باشید.

۴. نکات رژیم غذایی:

◇ جهت جلوگیری از تشکیل سنگ مجدد، حد اقل روزانه ۸ لیوان آب بنوشید.

◇ مصرف نمک و غذاهای شور را به حداقل برسانید.

◇ از گوشت قرمز حد اکثر دو بار در هفته و هر بار زیر ۱۰۰ گرم استفاده کنید.

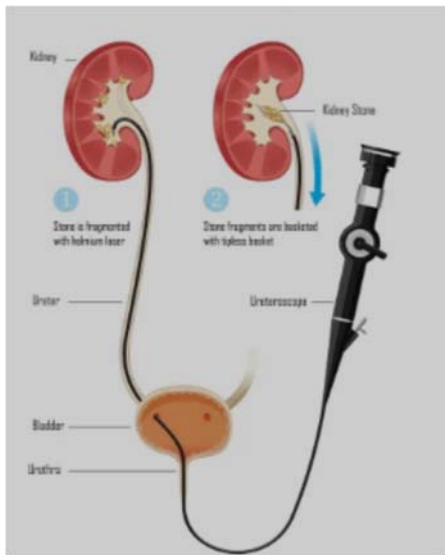
◇ مصرف لبنیات (به جز کشک خام) در حد معمول داشته باشید.

◇ در صورت وجود فنر دبل جی در کلیه، استفاده از غذاهای تند، ترش،

کافئین دار (نوشابه، چای پررنگ، قهوه و نسکافه) را به حداقل

برسانید.

شکستن سنگ داخل کلیه از طریق مجرا (RIRS)

- احتمال بسیار کم خارج سازی کلیه
- احتمال نیاز به دیالیز
- احتمال عدم شکسته شدن سنگ در جلسه اول و انجام اعمال متعدد

توصیه پس از ترخیص

- در صورت بروز هر گونه علائم غیرعادی مانند:
- تب
- درد شدید پهلو
- ادرار خونی شدید یا مشکل در دفع ادرار

فوراً با پزشک تماس گرفته و یا به اورژانس بیمارستان مراجعه فرمایید.

- در صورت کار گذاری فنر دبل جی حتما طبق تاریخ درج شده در خلاصه پرونده به مرکز درمانی مراجعه کنید زیرا ماندن بیشتر از دو ماه فنر دبل جی داخل سیستم ادراری احتمال عفونت و تبدیل به سنگ را بیشتر می کند.

نتیجه گیری:

عمل جراحی RIRS یک روش موثر برای درمان سنگ کلیه، بهبود و راحتی بیمار است. رعایت دقیق توصیه های پزشک قبل و بعد از عمل، نقش مهمی در موفقیت جراحی و بهبودی سریع تر شما دارد.

۵. مراقبت از سوند ادراری:

- ◇ در صورتیکه دو سوم کیسه ادرار پرشد آن را خالی کنید.
- ◇ مراقب باشید قسمت شیر تخلیه ادرار با زمین برخورد نکند و تمیز بماند.
- ◇ کیسه ادرار در تمامی موارد باید پایین تر از سطح بدن باشد و در حالت خوابیده آن را باید از تخت آویزان کنید. (در صورتیکه هم سطح بدن و یا بالاتر از سطح بدن باشد، برگشت ادرار به مثانه حتمی است و احتمال عفونت ادراری وجود دارد).
- ◇ به هیچ عنوان کیسه ادرار را از سوند جدا نکنید، احتمال عفونت وجود دارد.
- ◇ هنگام راه رفتن کیسه ادرار را در دست و به صورت آویزان گرفته و یا با باند یا چسب به پایین ران خود متصل کنید.
- ◇ به هیچ عنوان کیسه ادرار را درون نایلون نگذارید.
- ◇ شستشوی ناحیه ژنیتال و اطراف سوند روزانه انجام شود تا عفونت بوجود نیاید.
- ◇ به علت تروما (ضربه) به مجرای ادرار، مراقب باشید تا سوند ادراری کشیده نشود.
- ◇ در اسرع وقت جهت خروج سوند با پزشک خود مشورت کنید.

عوارض احتمالی عمل RIRS

- تب و لرز
- عفونت شدید، درد شدید پهلو
- آسیب به کلیه، حالب، مثانه و مجرای ادرار
- افتادن سنگ به خارج کلیه و تبدیل شدن به عمل جراحی